

na drugi svet. Ker je bil vedno med prvimi, mu ni nemila smrt prizanesla; zadela ga je sovražna krogla. Žalnjoči stariši in sestra, naj vas tolaži to, ker mladi junak je v večnem veselju, kjer ni trpljenja in enkrat se boderemo sešli pri Očetu nebeškem! V m. n. p.! Njegov brat Alojz mlajši se nahaja pri vojakih v Ormožu. Starejsi njegov brat Mihail nahaja se v izhodni Rusiji zdrav, godi se mu tako, kakor mojim prijateljem. Moji prijatelji so tukaj sami Slovenci, prav korajni fanti, ki vas pozdravljamo in tolažimo stariše vas! — Mihail F r i d a u e r, Paradiž, Sv. Barbara Haloze, korp. Ivan D o l n i č a r iz Ljubljane, Jakob Ž i l n i k, Sv. Jurij ob Taboru, Ivan J e l e n c, Sv. Rupert nad Laškim, Marko K o n r a d, Sv. Kungota, Maribor, Karl P o c e i t, Š o š t a j n, Štefan K u n c, Alojz K o b e n t a r, Tomaž P o t o č n i k iz Koroškega. — Pozdravljamo tudi Vas, g. urednik "Štajerca", ki nam pošiljate zmiraj naš list "Štajerc", ko skoraj vsi naenkrat po njem sežemo, ker nas pride tako daleč obiskat... Pozdravljamo tudi vse naše naročnike; do veselega sviđenja!

V.

Poročilo slovenskih fantov iz italijanskega bojišča.

Dne 14. maja 1916. Mi slovenski fantje storjimo kakor skale proti italijanskim izdajalcem in varujemo našo domovino. Nevrečni sovražnik se zaletava v naše vrste proti koroški fronti, pa nobeden napad se mu še ni posrečil. Dne 5. maja je napadel trikrat naše vrste, pa vsikdar smo jih odobili in so se morali vrniti s krvavimi glavami v svoje jarke. Taljani si ne bodejo v naši domovini polente prazili, dokler bije naše srce! Mi slovenski fantje se zahvaljujemo za novice, ki nam jih pošilja iz naše domovine "Štajerc". Srne pozdrave pošiljamo vsem bralcem "Štajerca": Stefan Horvat od Sv. Lovrenca na dravskem polju, Paul Skerbot, Stefan Stern, Alojz Zorec, M. Verdning, J. Majarič, M. Kovac, Anton Pletešek in več drugih iz mariborske okolice.

Poslanec Pollauf †.

V zadnji številki že smo poročali, da je bil v Gorici nemško-radikalni poslanec in rezervni

oberlejtnant dr. Pollauf od laške granate zadel ter da je na posledicah prizadetih ran junaška smrti umrl. Prinašamo danes sliko pokojnika, ki je spadal med tako pomembne politike zadnjih let.

Velika korist kmečkega knjigovodstva za časa vojske.

Kmetovalcem se sedaj ne samo ne sponaša neštenost, prodaja kmetijskih pridelkov in izdelkov za pretirane cene in obogatanje na stroške odjemalcev, ampak konzumentje jih tudi dolžijo, da otežkujočju in podražjujočju preskrbljenje mest in industrijskih središč z živili, čes da namenoma nočejo spravljati v promet kmetijskih pridelkov in jih skrivači. Merodajni činitelji so vse take in enake dolžitve kot popolnoma neosnovane že davno ovrgli. Ravno kmečki stan se mora hudo

boriti v vojnem času, da more sebe in svojo živinicco za silo prerediti z onimi malimi množinami kmetijskih pridelkov, ki so mu preostali od državne rezervacije. V zadnjem času ravno temeljito ovzoje vsa ta predstavljana sedaj predležeči sklepi knjig kmetij za leto 1914 in deloma že za leto 1915 kmečkega knjigovodstvenega mesta nemške sekcije deželnokulturnega sveta za kraljevino Češko.

Iz vsega računskega materiala se da posneti, da stoji kmečki stan dosti bolj na slabih nogah, kakor si mislijo mnogi ljudje. V posestvu naložena glavnica se obrestuje komaj po $2\frac{1}{2}$ do k večjemu po 3% , v maršikaterem gospodarstvu ne ostane nič, in trud celega leta je bil zaston.

Ravno ob takih prilikah lahko odgovorimo na trditev, čes da ni dobro, če kmet naznani vsakomur svoje računske zapiske, saj tudi industrijeti tega ne storijo, — da industrijem seveda — ne more biti prav, če vsak zve za velike dobičke njih podjetij, da pa kmet nima prav nobenega vzroka, skrivati obrestovanja svojega v posestvu naloženega kapitala. Ravno nasprotno! Kmetu je prav po volji, če vidijo vsi ljudje, kakšna je donosnost kmetij vkljub takozvanim pretiranim cenam kmečkih skupuhov in kako izgleda njih obogatanje. Ne opozarja se zaton na dandansko neobhodno potrebo za kmetom, voditi dobro knjigovodstvo. Ravno knjigovodstvo je oni poklicani faktor, ki ovrže vsa napačna mnenja in tožbe, s katerimi so kar opisovali do sedaj kmetovalca, z utemeljenimi dejstvi. Kakor more trgovec z realnim zaračunanjem proti vsakomur pojavičajoče se dvome o njegovem premoženju razlini, mora in more dati tudi kmet pri vsestem vodstvu svojih knjig zmiraj sebi in onim jasno sliko, ki so mnenja, da plava sedaj kmet v maslu in medu.

Ako proda kmet dandanes govejo glavo dražego v normalnih časih, za to ni bil povod dobičkarja in stremljenje po skupščem obogatanju, ampak neizmerno visoke cene za krmila, kojih imamo le v nezadostnih množinah, visoke cene vseh drugih gospodarskih potrebišč in konečno tudi pomanjkanje za delo sposobnih ljudij. Tudi za svojega moža, ki se nahaja na bojnom polju, mora najeti kmetica plačane delavskes moči, da more vzdržati še naprej gospodarjenje v interesu pridelovanja mesa in kraha za vojaštvo in prebivalstvo.

Iz navedenih razmotrov razvidimo, da so že v vseh kroviniyah obstoječa kmetijska knjigovodstvena osrednja mesta tudi v sedanjih izjemnih razmerah za kmetijstvo pravcati blagoslov. To da ne samo v nevedenih primerih, ampak tudi v davnih zadevah bodo prav dobro služili računski zaključki, ker dajo kmetu natancne podatke in ga tako varujejo pred tem, da bi mu davnčna oblast naložila na podlagi namišljenih številk višji osebnodohodniški davek. Izkaznice, katere dobijo kmetovalci od kmetijskih knjigovodstvenih osrednjih mest, imajo večjo dokazilno moč, kakor če se hoče kmet oproščevati s svojimi nepopolnimi zapiski ali s splošnimi navedbami. Od kmetijskih knjigovodstvenih osrednjih mest nabraní podatki se nikakor ne morejo uporabljati proti kmetovalcu. Ravno nasprotno. Ti podatki bodo služili kot dokazilni material proti neoparivenim očitjanjem in napadom — naj si pridejo od te ali one strani — proti katerim smo mogli dosedaj žal nastopiti le s samimi domnevaji in splošnimi razpravami.

(Deutscher Landwirt)

Bolečine na živilih nastopajo na najrazličnejših krajih trupla. Živčni sistem je jako fin, se ga povsod do kože in je jako občutljiv. Živil pa niso pristopni le za bolečine, marveč tudi za prijetna čustva. Istotno lahko kakor nervozni, glavobol, nervozni zobobol, nervozne obrzne bolečine nastanejo, daje se tudi s pominjajočimi, osvezjujočimi, zive okrepujočimi sredstvi odpraviti. Mi rabimo v to Fellerjev zive okrepujoči, bolečine odpravljajoči rastlinski esencni fluid z zn. „Elsa“-fluid. Izkazuje se kot izredno blagodejni, ako se pri živčnih bolečinah dotična mesla s tem bolečino odpravljajočim domaćim sredstvom lahko obdržne. V mnogo čez 100.000 zahvalnih pismih se to blagodejno sredstvo priporoča. 13 steklenic stane franko samo 6 kron. Naroči naj se edino pristno od lekarnarja E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg št. 241 (Hrvatsko). Tudi Fellerjeve milo odvajajoče Rhabarbara-kroglice z zn. „Elsa“-kroglice, 6 škatljice franko za 4 K 40 h zamore se obenem naroči. „Elsa“-kroglice so priznano, želodec okrepujoče odvajalno sredstvo od milega sigurnega učinka in jih je na vsak nadin odlikovati pred vsemi drastičnimi odvajalnimi sredstvi. Posebno prijetno rabiti in sigurnega učinka je Fellerjev mentholni črtnik (1 krona) zoper migreno.

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejni brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdico (**) pomenijo letno in živinski sejme.

Dne 26. maja v Rogatcu (svinjski sejem); v Gradcu (z zaklano klalno živino).

Dne 27. maja na Ptujski gori; v Brežicah (svinjski sejem).

Dne 28. maja na Ptujski gori.

Dne 29. maja v Poličanah**, okr. Slovenska Bistrica; v Fischbachu, okr. Birkfeld; v Eggersdorfu, okr. Gleisdorf; v Studenicah*, okr. Slovenska Bistrica, v Cmureku**; v Rogatcu**, v Gradcu (sejem s porabno živino).

Dne 30. maja v Obdachu*; pri Sv. Jurju v Slov. gor.**, okr. Sv. Lenart v Slov. gor.; v Ormožu (svinjski sejem); v Fehringu**; v Turnau, okr. Afienz; pri Š. Lambertu**, okr. Neumarkt.

Dne 31. maja v Konjicah**; v Lankowitzelneg okr. Voitsberg; v Gradcu (sejem s klalno živjivo v Ptiju (svinjski sejem); v Pölsu, okr. Judensprej pri Sv. Lovrencu v Slov. gor.**, okr. Ptuj; prisrč Bregu pri Ptaju (svinjski sejem); v Braslovčem, okr. Vransko; v Afienzu.

Dne 2. junija v Rogatcu (svinjski sejem) v Gradcu (z zaklano klalno živino); pri St. nim v nartn*, okr. Slovenji Gradec.

Dne 3. junija v Brežicah (svinjski sejem) v Pöllaubergu**, okr. Pöllau.

* * *

Nekaj o rujamov hrošču. Množine, mnogo nastopajoči hroščev morajo se že zaradi varstva z dne zbirati in pokončavati. Nabrani ter umorjeni hrošč lahko porablja kot klaja za perotino v svinji, da je za maščobo ali tudi za gnojilo. Že kot sveži marmad so izvrstno krmilo za perotino. Če hrošči v tako veličini množinastopijo, da jih kot sveže ni mogoče vponiti, je priporočljivo, iste posušiti, zemleti v prahu, katero je z dobrim uspehom uporablja namesto klaje za perotino. Suh hrošč vsebuje približno 38% vajevljive beljakovine ter 10% maščobe. Hrošč se v svinji v navadnih pečeli ali v sušilnicah. Neprijetno v vojno kateri se pri sušenju razvije, izgine popolnoma če se drugič razgreje in kuri. Za sušenje hroščev se pa enkrat bolj razgredi kakor na primer za kruh. Najbolj je zjutraj. Kadar se uvidi, da je peč dovolj razgredila, kateri se med sušenjem večkrat prenesajo. Dan se hrošči iz peči vzamejo, ter so tako suhi, da dajo v prah stolčki. Ne dovolj suhi hrošči se radi kvarijo in postanejo plesnivi. Samo ob sebi se ramata, da se hrošči pred sušitvijo umore, kar se zgodi, če vrelo vodo polijejo. Suh hrošč naj se rabijo na svinji v začnem prostoru. Zbiranje in pokončevanje hroščev je dojno dobro delo, prvič zatre se te veliki škodljivi drugič v čim večji množini se isti pokonča in zbirat več je pomagan kmetovalcu pri današnji dragnici. Če kmetovalci ne morejo vseh hroščev za klajo poravnati, je dunajska »Futtermittelzentrale«, Dunaj I., Trattner, pripravljiva v vsake množine in kolčini suhi hrošči, pripravljeni v 1 kg plača po 1 krona. Rujevi hrošči prodajo morajo biti peska, zemlje in drugih smetij ter tako suhi, da se dajo brez težav mleti. Mešanje hroščev kakor na primer »Junikäfer, Rosenkäfer, kafser« je dovoljeno, nikakor pa ne koristnih na pr. Marien- in pa Laufkäfer. Vreče in razpošiljalne kaznice pošle prej imenovana centrala. Priporočiti da 8–10 litrov svežih hroščev da 1 kg suhih.

Kako se salata brez zabela ali olja okvirje napravi. Še nikoli ni imelo jedilno olje tako veno ceno kakor sedaj. Cena olju se bo gotovo še boljšala in sčasoma ga še sploh za dobiti ne bo. Vpraša je, kako se naj solata v teh razmerah okusno napravi. Vzpostavljeno tedaj, že tudi zabele (špeha) na razpolago. Da na Českem, Moravskem itd. solato in gurke, stano kakor tudi z kislim mlekom napravijo, je v znanju. Na solato, na tak način pripravljeno, se človek seveda navaditi. Bolje je olje ali zabele nadomestiti in sicer na sledeni način: Ubito jajce viličami dobro izmeša, tako da postane enakomernkočina, h kateri se potrebna množina jesiha pridruži potem vse skupaj na osoljeno solato vlijte in isto čim premesa. Potrebno število jajc prepustim sodbi dinje; jaz sem mnenja: čim več, tem bolje.

Boji v Tirolu.

Velezanimiva uradna poročila od sedmih krasnih bojev naših čet proti italijanski izdelovalci.

čitajo cenjeni čitatelji na drugem mestu boljše razumevanje teh poročil prinašamo zemljovid, na katerem so razvidni važnejši bitega zdaj s krvjo oblitega ozemlja.

Razno.

Zahvala cesarja dež. Tirolski. Deželni guvernor pl. Kathrein dobil je glasom sledoče cesarjevo brzojavko: „Z resničnim seljem in globoko ganjenim srcem sem obliki obletnice italijanske vojne napovedi od

akowitzu" zvega odbora Tirolske poslani izraz nespremenjene zvestobe moje ljubljene dežele Tirolske v celjih izražam za svojo deželnemu odboru najboljše zahvalo; obenem se spominjam že velikata sem izkušenega patriotskega zadržanja zelo z iskreno ginenostjo. Z ozirom na vseh dneih od mojih hrabrih čet pod priznanim vodstvom dosežene pomembne uspehe dajem vsej prostora, da se bode s pomočjo Vsemobilnega posrečilo, v kratkem času domačo zemljo veče od sovražnika osvoboditi. — Franc

mnogokratna kultura in hrošči se vinje, doberi, kateri se za presiče 38% prete, vpravili, kateri se razume, da se lahko razjeti dan, da se počasi, kateri se ne pozdravljajo: „Podelil sem svojemu pranečaku maršal-lajtnantu nadvojvodi Karl Franc v zboru v priznanje sijajnega vodstva njegovega reda Železne krone I. razreda z vsemi dekoracijo. Veselo ginenj Vam to sporočim, da sporočite vsem Mojim, junaško in uspešno se borečim poveljniki ter četam Moje potopljeni priznanje, Mojo toplo zahvalo in Moj priznanje. Franc Jožef“. — To, nas vse sporočilo našega premilostljivega govorja se mora takoj razglasiti četam. Nadaljuje se razume, da se radi po Friedrih, feldmaršal, 1. r.

Naknadno prebiranje črnovojnikov letnikov 1866 do 1897 na Koroškem se vrši tako le: Sr. Mohorju dne 25. in 26. maja, v Celovcu za mesto od 28. do 31. maja, v Sinti Juriju kljub potrebi na potrebi v Celovcu od 15. do 19. junija, v Celovcu za okolico od 30. junija do 8. julija, v Beljaku od 20. do 28. julija in v Raiblu dne 29. julija.

Konferanca za svetovni mir. K.-B. poroča z dne 20. maja (po W.-B.): Mornariški odbor zbornice reprezentantov sprejel je ednoglasno rezolucijo poslanca Hensley, ki predsedniku podoblašča, da ob zaključku evropske vojne države celega sveta povabi na konferenco, da ustvari razsoditev ali kako drugo korporacijo v ureditev vseh prepirov med narodi ter je dovolila v ta namen 200.000 dolarijev. — Rabločutni Amerikanci bi bolje storili, ako bi v sedanjem vojni ne kovali orožja za nemirske naše sovražnike in ne delali dobička iz potokov krvii, se jih pretakajo v tej najgroznejši vojni. (Op. uredništva.)

Nova ureditev kupčije z jajci. Minister za notranje zadeve izdal je naredbo, s katero se uveljavlji nove določbe za ureditev kupčije z jajci. Jajci se sme pošiljati iz upravnega okrožja ene politične deželne oblasti po železnicni in parlinskih le tehdaj, ako ima pošiljaljek od politične okrajne oblasti transportno potrdilo. Kdor ima shranjenih jajc več kot eno kišto (to je 1440 jajc) mora to do najkasneje 1. junija 1916 politični okrajni oblasti naznamiti, pozneje pa vsakega 1. in 15. v mesecu stanje svoje zaloge je sporočiti.

Grozni potres v Italiji. Na Italijanskem so imeli grozoviti potres. Tamošnja cenzura seveda ne dovoljuje, da bi se o temu potresu natančneje poročalo. Vendar pa so morali učinki tega potresa prav hudi biti. Ces. in kr. kor. urad

poroča iz Lugana z dne 19. maja sledi: Predvčerajšnji potres napravil je glasom novih, brezvomno še nepopolnih in cenzuriranih poročil italijanskih listov grozovito škodo. V okraju Catolica se je podrla okoli 20 hiš; druge so bile težko poškodovane. V Rimini, kjer se je ponoči in včeraj zjutraj zemeljske sunke opazovalo, kjer je menda epicentrum vsega potresa, bilo je okoli 1000 stanovanjih hiš težko poškodovanih. Od teh se je 10 porušilo, medtem ko jih stoji 500 pred porušenjem. Mestna palača, prefektura, gledališče, šolska poslopja in nekaj cerkev trpelo je v zunanjji in notranji stavbi znatno, deloma uničljivo škodo. Skupna škoda v Rimini se za sedaj še ne da preceniti.

Samo mati ve, kako velike skrbi dela prebrana dojenčka, ako primanjkuje ali ne zadostuje najboljša otročja hrana, materino mleko. Kokolikor ne ve mati, kaj bi malemu dala. Ali vestna mati ne dela eksperimentov, marveč prime za zaščitljivni preparat, kakor je Nestle-jeva moka za otroke, in se veseli potem presenetljivega uspeha. Podudljiva knjižica o oskrbi otrok in poskusno dozo Nestle-jeve moke zastonj se dobi od firme Nestle, država za moko za otroke, Dunaj I., Biberstrasse 49 a.

Pošiljatev poizkusov blaga (Warenproben) k armadi na bojišču dovoljena je v bodoče le k sledenim vojnim (etapnim) poštnim uradom štev. 6, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 19/II, 20, 22, 22/II, 22/III, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 33, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 50, 51, 52, 53, 54, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 66, 67, 68, 70, 71, 72, 74, 75, 77, 78, 79, 80, 81, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 94, 96, 97, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 115, 116, 116/II, 116/III, 118, 119, 123, 125, 126, 128, 129, 130, 132, 136, 137, 138, 139, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 148, 149, 154, 155, 156, 158, 160, 162, 163, 164, 169, 171, 172, 173, 174, 176, 179, 180, 182, 185, 186, 189, 200, 201, 202, 204, 206, 207, 208, 209, 210, 212, 213, 214, 215, 216, 219, 220, 222, 223, 225, 226, 227, 228, 230, 231, 232, 233, 234, 226, 237, 238, 241, 242, 251, 253, 254, 264, 265, 274, 301, 301/II, 301/III, 303, 304, 305, 306, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 320, 321, 322, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 341, 350, 351, 351/II, 351/III, 352, 353, 355, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 615, 615, 620, 630 in Sarajevo. K vsem v tem seznamu neomenjenim poštnim uradom je ta promet sedaj vstavljen. Opozarja se zopet s povdankom, da je pošiljanje užigalic, užigalnih priprav z bencinom ali drugih predmetov, ki se lahko vnamejo, preporovedano.

Kako se vojne dobave oddaja in izvršuje? Budimpeštevski listi poročali so pred nekaj časom o sledi: „Avgusta 1914 poverilo je c. in k. vojno ministrstvo Ogrsko banko in trgovska akcijsko družbo z dobavo 250 000 telovnikov iz ovčje kože. Ta denarni zavod sklenil je za dobavo pogodbe z veletržci G. Kutnewsky, M. Drucher, M. Deutsch, S. Diamant in S. Holzer. Banka dala je tem tvrdkam ovčje kože, ki so bile tudi z njeni stampiglijo označene. Te velefirme izročile so napravo telovnikov večim kržnarjem. Ko so bili telovniki oddani, se je pokazalo, da so kržnarji del ovčjih kož poneverili. Pričelo se je sodnijsko postopanje zoper 16 kržnarjev zaradi poneverbe. Obtoženci so se zagovarjali, da so v zmislu pogodbe določeno število telovnikov oddali, odpadke pa so po kržnarški šegi izdelali. Iz teh odpadkov napravljene telovnike so naprej prodali.“ — Na izid te tožbe ne pride toliko, kakor na sledi: 1. da se je dobavo neki banki izročilo; 2. da je ta banka dobavo nekaterim veletržcem izročila; 3. da so ti zopet „podobavatelje“ sprejeli; 4. da so potem šele kržnarji na vrsto prišli in 5. da so vsi ti dobavitelji južje ter samoumne 6., da so vsi pri tej dobavi „zaslužili“. Vprašamo le: ali mora to tudi tako biti? Ali mora res vskoži deset parov rok priti, predno se izdela? Zakaj se ne odda take dobave na ravnost rokodelcem??

Grozni morilec žensk. Vso javnost razburja

zdaj grozni morilec žensk, o katerem poročajo dnevniki na dolgo in široko. V Cinkoti, neki mali občini blizu Budimpešte, se je te grozovitosti izsledilo. V kleti neke hiše, v kateri se nahaja tudi apoteka, našlo se je namreč sedem popolnoma napravljenih, ali vsled gnilobe že ne poznanih ženskih mrljev. Vsaka teh mrtvih žensk je bila v plehnatem sodu. Površno preglevanje mrljev je pokazalo, da so bile ženske umorjene. Kako pa se je to zgodilo, na kateri način so mrlje prišli v klet in koliko časa so tam ležali, to se doslej ni dalo dognati. Dognalo se je le toliko, da je bil svoječni lastnik hiše in apoteka neki Bela Kib. Ta je bil 39 let star in neoženjen. Po izbruhu vojne odšel je na prvi dan mobilizacije k svojemu regimentu. Od tega časa se ni mnogo o njem slišalo. Govori se le, da je v Srbiji na pegastem tifuzu umrl. Preiskave oblasti gredo na vse strani. Ali doslej se pač ne more reči, da bi imela posebnega uspeha. O izidu preiskave bodoemo svoj čas seveda poročali.

Nova plodovita zemlja na Nemškem. Pri poljskem obdelovanju v spomladis se je na Nemškem 300.000 morgenov suhe ali močvirne zemlje za preskrbo s hranilnimi sredstvi nanovo pritegnilo. Skupno se ceni nanovo pridobljeno nasadno ploščo na Nemškem na en milijon hektarjev. V svrhu obdelovanja te nekdaj zapuščene in ne rabne zemlje porabilo se je vojne vjetuvice.

Srbska zlata jama. Bolgarska vlada vzela je srbsko zlato jamo Sv. Ane v posest. Ta rudnik izdeluje vsak dan pol kilograma zlata. Pri inventuri se je našlo zlata za 280.000 frankov.

Zverinski čin pobegnilih ruskih vjetnikov. „Tiroler“ poroča, da se je pretekli teden na Seiser-almi zverinski čin pobegnilih ruskih vjetnikov zgodil. Trije russki vjetniki so vlonili v neko šuplo in so tam par dni bivali. 40-letni hlapec Kostner iz Grödner-doline prišel je k šupi in jo našel odprt. Rusi so se bili skrili in so ga od zadaj napadli; s polenom so ga udarili po glavi, tako, da se je težko ranjen in nezavesten na tla zgrudil. Po čini so Rusi pobegnili. Neki drugi hlapec, ki bi imel Kostnerju pri delu pomagati, našel ga je ranjenega. Prepeljali so ga v bolnišnico v Brixen.

Oddaja lava. Ces. kr. okrajno glavarstvo v Ptaju naznana, da se je lovška pravica spodaj imenovanih občin za dobo od dne 1. julija 1916 do dne 30. junija 1922 potem javne dražbe odda v zakup največ ponujajočim. Dražbe se vrše po sledi: V sredo, dne 14. junija 1916, ob 9. uri predpoldan na okrajnem glavarstvu v Ptaju v sobi št. 5, 2. nadstropje, za občine: Sv. Andrej v Leskovcu 739 ha 4 K; Sv. Barbara v Halozah 822 ha 20 K; Dravci 508 ha 10 K; Sv. Elizabeta 399 ha 4 K; Gorjanski vrh 729 ha 10 K; Gradišče 493 ha 52 K; Vel. Okič 790 ha 5 K; Gruškovec 663 ha 31 K; Zavrh 592 ha 38 K; Skorinsjak 274 ha 2 K; Statina 416 ha 2 K. — V četrtek, dne 15. junija 1916, ob 9. uri predpoldan v Ormožu, pisarna okrajnega zastopa, za občine: Vodranci 554 ha 204 K; Frankovci 780 ha 225 K; Hermanci 475 ha 10 K; Jastrebc 182 ha 20 K; Kog 479 ha 10 K; Hum 385 ha 65 K; Sv. Miklavž 731 ha 20 K; Žerovinci 513 ha 30 K; Veličane 444 ha 25 K; Brebrovnik 963 ha 30 K; Vitan 480 ha 80 K. — V soboto, dne 17. junija 1916, ob 9. uri dopoldan v Ormožu, pisarna okrajnega zastopa, za občine: Velika Nedelja 833 ha 100 K; Lahonci 402 ha 10 K; Litmerek 782 ha 10 K; Podgorci 907 ha 85 K; Runec 565 ha 26 K; Savci 757 ha 20 K; Samožani 594 ha 22 K; Šardinje 1384 ha 30 K; Sodinci 500 ha 20 K; Trgovčič 700 ha 130 K; Vičanec 514 ha 20 K; Cvetkovci 778 ha 91 K. Pred začetkom dražbe mora vsak zakupnik po ložiti izključni ceni enakovljen vnesek kot varščino v gotovini, v hranilnicih ali Raiffeisenovih vložnih knjižicah, ali v drugih za pupilarno proglašenih vrednostnih papirjih. Največ ponujajoči mora takoj po sklepnu dražbe v roke voditelja dražbe in zastopnika c. kr. okrajnega glavarstva položiti stroške dražbe, enoletni kupnini jednakovljevno varščino in enoletno zakupnino, zadnjo v gotovini. Končao se po § 15, odstavek 2, zakona z dne 21. septembra 1906, deželni zakon številka 5 iz 1907, izrecno pripomni, da se, ako se vsled končnovljevanje razsodbe v morebitnem še nerešenem postopanju,

ali v smislu daljnih določb tega zakona občinsko lovišče poveča ali zmanjša, pri dražbi dosežena zakupnina v razmerju površine prirastka ali odpadka zviša ali zniža. Ostali dražbeni pogoji se lahko pregledajo na okrajnem glavarstvu v Ptaju med navadnimi uradnimi urami.

Cesarjevo častno darilo. Cesar je pustil poslati g. Ferdinandu Blüm v Reichenau pri Feldkirchenu na Koroškem žepno uro z njegovim imenom in 500 kron denarjev. Blüm je poslal sedem sinov v vojno. Eden je v bojih proti Rusom padel, od drugega že 18 mesecev ničesar ne vedo, ostalih pet sinov pa se bori proti Italijanom.

Junaška smrt. Kot črnovojnik pod orožje odišli pismonoš Andrej Flakus iz Zgornje Sv. Kunigunde pri Mariboru našel je na Tirolskem junaska smrt. Oficirji in moštvo njegovega oddelka so nabrali 90 kron, katero sveto so njegovi vdovi poslali.

Umrl je v Radgoni splošno znani in spoštovan nadučitelj g. Franz Wagner. N. p. v. m.!

Prekanjena vromilka. Fotograf Stiegler v Sv. Mohorju, na Koroškem se je ponoc v sled nekega ropota zbudil. Pri omari, v kateri je imel čez 5000 kron shranjenih, opazil je tujo žensko, ki je hotela ravno vrata odpreti. Ko je opazila, da se je Stiegler zbudil, je zbežala, za sabo pa vrata sobe zaklenila, tako, da jo Stiegler ni mogel zasedovati.

Velika tatvina. Iz Metnizza na Koroškem se poroča: Poštarju Francu Craigheru bilo je iz pisalne mize 1458 kron ukradenih. Tat je bil njegov prejšnji hlapec Friderik Siedon, ki je sedaj pri neki žagi v Beli uslužben. Večji del ukradenega denarja izgubil z igranjem kart, ali vendar se je zamoglo njemu in z njegovim tovarišem ukradeni denar zopet odvzeti. Tudi pri Craigherju uslužbenemu kočijažu je Siedon 220 kron ukradel. Oddali so ga sodniji.

General pl. Görgey †. V Budimpešti je umrl general Artur pl. Görgey, zadnji voditelj ogrske revolucije l. 1848 in 1849.

Vinogradniki v ptujskem okraju! Okrajni odbor ptujski nam sporoča, da je razdelitev modre galice za prvo škropljene že izvršena in končana.

Dobro, tako dobro! Znana gostilna Mačič v Ptaju se je, kakor se nam od tamošnjih gostov poroča, v vsakem oziru predvračila. Gostilničar pustil je sobo z napisom okinčati in sicer je videti na stropu nemški napis "Zur Erinnerung an den Weltkrieg 1914—1916", v dveh kotih slovenska, v dveh drugih pa nemška napis. Najbolje se nam dopade sledeči napis, ki se nahaja v enem kotu gostilne: "An's Vaterland halt' treu und fest, — das ist für dich und den Staat das best..." Tako je prav gospoda, tako! Ko bi bili to mnenje vedno naglašali, da bi se menda nikdar ne prepričali!

Osrednji aprovizačni urad na Nemškem. (K. B.) Wolffov urad poroča: Zvezni svet je podelil državnega kanclerja, da ustanovi lastne, njemu direktno podrejeno oblast, vojno-preskrbovalni urad. Predsednik te oblasti dobri pravico, razpolagati z vsemi živili, ki se nahajajo v Nemčiji, z vsemi surovinami in drugimi predmeti, ki so potrebni za preskrbno z živili, z vsemi krmili in surovinami in predmeti za preskrbno živine. Pravico ima do vsega prometa in do ureditve porabe (če treba tudi do razglasitve), sme urediti dovoz in prevoz ter dolocati cene. V nujnih slučajih sme predsednik izdajati deželnim oblastim nakazila neposredno. Za predsednika vojno-preskrbovalnega urada je bil imenovan višji predsednik Vzhodne Prusije von Batočki. — Ta nova ureditev na Nemškem ima v prvi vrsti namen, opraviti špekulačijsko draženje živil in narediti po vsej državi ednakomerno preskrbo prebivalstva z živiljenskimi sredstvi. Taka postava bi bila gotova tudi v Avstro-Ogrski prav koristna, kajti odernštvo z živili je pri nas še mnogo bujše nego na Nemškem!

Cudni prekupčevalci. Iz Malen edelje se nam poroča, da so pričeli tam najrazličnejši ljudje, ja celo dekle in otroci živila nakupovati, katere potem zbirajo in jih skušajo kakor pravi špekulant v pravem času za mnogo višjo ceno prodajati. Taki postavno popolnoma neopravičeni prekupčevalci delajo splošnosti veliko škodo. Zlasti nakupujejo mast, jajca, olje itd., torej

ravno najpotrebnejša živila. Priporočali bi cjenjenim orožnikom, da naj se za to čudno in grdo razvado malo pobrigajo.

Nakupovanje orehovega lesa. Iz Haloz in drugih krajev se nam poroča, da se pojavlja tam neki nakupovalc iz Žurmaneca na Hrvatskem, ki kaže neko hrvatsko legitimacijo, glasom katere ima baje za vojaško oblast en vagon orehovega lesa nakupiti. Mož dela tako, kakor da bi imel pravico les rekvirirati in ljudem siloma odvzeti. To seveda ne gre! Nobena hrvatska oblast ne more štajerske kmete prisiliti, da prodajo svoje orehovo drevo. Prosimo pristojne politične oblasti, da se tudi za to zadevo pobrigajo!

Protiv navijanju cen pri vinu in moštu. V neki vlogi na c. kr. namestništvo naznana je družina iztoča pive, vina in sadnega mošta v Gradcu, da se je v jeseni lanskega leta za nizje vinske vrste 68 do 70 vin, v novembetu lanskega leta pa do 80 do 84 vin, za liter zahtevalo in plačalo, medtem ko se sedaj za takva vina 1 K 30 h do 1 K 70 h za liter zahteva. Sadni mošt narastel je v istem času od 14 do 16 h na 50 do 52 h. Prošnjo za določitev pri-mernih cen za te pijače je namestništvo zaradi tehničnih težav odklonila, ker se za razne vrste in razne kakovosti ne zamore lahko primerne tarife postaviti. Namestništvo pa je mnenja, da se mora navijanje cen tudi pri teh pijačah zasledovati; zato priporoča namestništvo, da se naj posamezne slučaje takega navijanja cen pri vinu in sadnemu moštu sodniskim oblastvam naznani.

Izredno odlikovanje. V vojni opetovano ranijeni vormeister Alojz Zelenko iz Ljutomerja, ki se sedaj nahaja na severnem bojišču, bil je vsled odličnega nastopanja pred sovražnikom v kratkih odmorih za oberfeuerwerkerja imenovan. Pridobil si je bronasto, malo srebrno in zlato hrabrostno medailjo ter srebrni zaslужni križec na traku hrabrostne medajle. Čestitamo junaškemu domačemu prav prisrčno!

Umrlo sta kaplana g. Jernej Štabuc od Sv. Lovreca pri Mariboru in g. Anton Kovacič na Vidmu ob Savi. N. p. v. m.!

Poiščanje množine sladkorja. Ces. kr. ministerstvo je izdalo naredbo, ki določa, da dobijo sledeče osebe odslaj za 4 tedne 1 in 8 osmink kile sladkorja, medtem ko so jo doslej dobivale le $1\frac{1}{4}$ kile in sicer: 1. Osebe, ki so zaposlene v raznih obratih in industrijskih podjetjih kot obrtni delavci. 2. Rudarji in delavci v plavžih. 3. Železniško in poštno osebje, ki mora opravljati ponočno službo ter železniški delavci, ki so zaposleni v železniških delavnicah. 4. Gozdarsko osebje. 5. Bolnički in take osebe, ki se zdravijo v kopališčih. — Ta naredba ima veljavnost že s 14 majem 1916.

Za čebelarje. Z ministersko odredbo z dne 4 marca 1916 se je določilo, da se bo za čebelarje oddajalo toliko neobdachenega sladkorja, kolikor ga čebelarji za obstoj rojev neobhodno potrebujejo. Čebelarji naj se torej takoj obrnejo na štajersko čebelarsko društvo (Gradec, Grazbachgasse 62) ter naj tam naročijo sladkorja, kolikor ga potrebujejo. Zadnji čas za naročila je 20. junij.

Najvišje cene za strojila. Ces. kr. oblast je izdala najvišje cene za smrekovo in hrastovo skorjo, katero rabi kot strojilo pri izdelovanju usnja. Za meterski cent zdrave in suhe smrekove skorje v planinskih deželah južno od Doneave je določena najvišja cena 30 K, za skorjo iz Zgornje in Nižje Avstrijske ter iz drugih severnih dežel pa 26 K. Za zdroljeno in zmleto smrekovo skorjo 6 do 8 K več. Za hrastovo skorjo v zvitkih je določena najvišja cena 30 K za meterski cent. Te najvišje cene so veljavne od tiste železniške postaje, kjer se je skorja pridelala oziroma naložila.

Nenavadno srečo imela je bančna hiša Bellak & Co. Kakor znano, ni prodala samo srečko štev. 41054, ki je zadela premijo od 700.000 K, marveč zamogla je izplačati tudi dobitek od 90.000 K na srečko št. 53372 in od 70.000 K na srečko št. 41076. V današnjem delu inzerata imajo naši čitaljci priliko, da si izberejo sami kakšno srečno številko te bančne hiše!

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

Avstrijsko poročilo.

K.-B. Dunaj, 25. maja. Rje je pravarnosti sko bojišče. V Wolhyniji redili so naši oddelki na razstavo in točkah uspešne napade. — I lijanjsko bojišče. Boje delovanje na Doberdu, pri Flitsej in Plöckenu je bilo živahnejše v zadnjih dneh. Opelovani so napadi pri Peitelsteinu bili so vrnjeni. Severno doline Sugarske so naše čete Sina Cicha, koračile na posameznih krajih tok Maso in zavzele Striegen (Stron). Južno doline razširile so preko Kempelberga prodirajoče pod jako velikimi pokrajinski težavami in sovražnim odporni proti vzhodu in jugu. Campo verde je v njih lasti. Vilo našega plena se je povisalo 10 kanonov. — Eno naših talnih brodov obmetal je krov in vojaške naprave ob Sana z bombami. — Dne 24. popoldne je eno naših pomorskih letalnih brodov kolodvor, posledice vojašnice in kastel v Bar i izdat in z dobrim uspehom bombardira Motilo je s tem slavnostno vesel zastavami okinčanega mesta. Semiporni ogenj artiljerije je bil uspeha. Vsa letala so se nepodobvana vrnila.

Nemško poročilo.

K.-B. Berlin, 25. maja. Agleški torpedni in patruljni čebeljene bili so na flandrijskem obrežju nemških letal napadeni. — Zapadne in Maase so se ponesrečili trije napovedi sovražnika za vas Cumieres. Vzhodno reke šli so naši regimenti prej in so zavzeli sovražne janke okoli Douaumonta. Kamnolom Haudromontu je zopet v naši roki. V gozdu Caiette je napadal s vratnik celi dan brezuspešno. Ravnem jako težkih krvavih izgub vzel smo Francozom čez 850 vjetih in zaplenili 14 strojnih pušč.

Junaki zelene Štajerske.

Generaloberst pl. Boroević je namniku grofu Clary in Aldringen na njeve čestitke k zadnjemu imenovanju sledenje govor poslal:

"Vaši Ekselenci se za prijazne želje iskrene zahvaljujoč, mi je srčna potreba, in ziti, da zahvaljujem svojo srečo kako junak iz zelene Štajerske."

Generaloberst pl. Boroević

Veliko razburjenje v Italiji.

Iz Lugana se brzovajavlja, "Az Est" dne 23. maja: Glasom poročil od zasebne str